

Hétfégi házi feladat szabályai, iskolai dolgozatok szabályai

Az otthoni felkészülés a tanulási folyamat elengedhetetlen része. Legfontosabb jellemzője a rendszeresség, az alaposág, a céltudatosság kell hogy legyen. Az ezzel kapcsolatos nevelési feladat annak elérése, hogy diákjaink belássák ennek igazságát, és törekedjenek minél teljesebb elérésére.

Az otthoni felkészülés szerepe

- A tanórákon tanult ismeretek bevétele, azok gyakorlatban való alkalmazása.
- Az összefüggések felismerésének gyakorlása. – A problémamegoldó készség fejlesztése.
- Az önellenőrzés, valamint a saját teljesítmény és tudásszint reális mérési igényének kialakítása.
- Felkészülés a tanórai számonkérés, a tudásszintmérés különböző formáira.
- Az önálló ismeretszerzés és –alkalmazás készségének kialakítása tanulóinknál.
- Általában az adott műveltségterület, tantárgycsoport vagy tantárgy céljai között meghatározott készségek és képességek fejlesztése.

Az otthoni felkészülés formái

- Az előző tanóra vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag megtanulása az iskolai oktatás során tanári irányítással elkészített füzetbeli vázlat, az órán elvégzett feladatok, a tankönyv, illetve nyomtatott munkafüzetek segítségével.
- Az elméleti tananyaghoz kapcsolódó, a szaktanár által megszabott gyakorló feladatok írásbeli megoldása (kötelező házi feladat). Az írásbeli házi feladat mennyisége nem haladhatja meg a tanórán feldolgozott anyag mennyiségét.
- Nagyobb, hosszabb felkészülést igénylő, pontos tanári szempontsorról, formai és tartalmi megkövetésekkel ellátott írásos feladat (házi dolgozat).
- A szaktanár által ajánlott gyakorló feladatok részbeni vagy teljes írásbeli megoldása (ajánlott házi feladat).
- A diák által önállóan választott, a tananyaghoz kapcsolódó feladatok elvégzése, önálló, belső motivációjú ismeretszerzés (szorgalmi házi feladat).
- Felkészülés tanórai önálló kiselőadásra szaktanári szempontok és szakirodalom alapján.
- Átfogó komplex ismétlés az addig tanult elméleti és gyakorlati ismeretek felhasználásával és kiegészítésével témazáró dolgozat előtt.

A felkészülési formák alkalmazása, azok gyakorisága az adott tantárgy jellegétől függ.

Az otthoni felkészülés iskolai előkészítése, eredményességének segítése –

Tanulásmódszertani ismeretek nyújtása szakórákon és osztályfőnöki órákon.

- Kommunikációs, szövegértési és szövegalkotási, információ-feldolgozó ismeretek átadása és képességfejlesztés – elsősorban magyar nyelvi órákon.
- Speciális tanulási módszerbeli tájékoztató minden újonnan belépő tantárgy esetén. Ez a későbbiek során különösen tanárváltás, vagy a követelmények radikális változtatása, valamint új felkészülési formák első alkalmazása esetén felelevenítendő, megismétlendő, kiegészítendő.
- Az otthoni felkészülés formáinak gyakoroltatása a szakórákon és korrepetáló, felzárkóztató foglalkozásokon.
- A szaktanár minden tanóra végén pontosan meghatározza az otthoni tanulásra feladott tananyagot, az írásbeli feladatokat, tisztázza jellegüket (pl. kötelező vagy ajánlott), rögzíti azok elvégzésének határidejét, értékelésük, számonkérésük módját.
- A szaktanár minden otthoni felkészülési forma esetén feldolgozási szempontokat ad ki, formai és tartalmi követelményeket és javaslatokat tesz.

Az otthoni felkészülés ellenőrzése

- A kötelező házi feladat elvégzését osztályszinten az óra elején ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése, kiemelése. Ezt a tanulói teljesítményformát nem osztályozzuk, csak szóban értékeljük.
- A házi dolgozat értékelésének elvei megegyeznek az órai írásbeli számonkéréssel.
- Ajánlott házi feladatot, szorgalmi feladatot, kiselőadást csak abban az esetben osztályozunk, ha azt a tanuló külön kéri, vagy ha a feladat kijelölésekor azt jeleztük, szóbeli értékelést azonban minden esetben adunk.

Az otthoni felkészülés irányítása

- A feladatok kijelölésénél törekedni kell arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok esetén összesen ne haladja meg a napi 2-3 órát. Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt kell adni, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési idő ne növekedjen.
- A hétvége pihenésre fordíthatósága érdekében pénteken csak annyi feladatot adunk ki, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznapi terhelését. Ugyanúgy járunk el hosszabb tanítási szünet esetén is.

Az írásbeli számonkérés a tanulók tudásának mérésére szolgáló leggyakoribb mérési eljárás, mellyel a tanár ellenőrzi a tanulók elméleti és gyakorlati felkészültségét, feladatmegoldásban való jártasságát, problémamegoldó képességét.

Az írásbeli számonkérés formái

- Év eleji tudásszintmérő dolgozat (bemeneti teszt) a 9. évfolyamosok számára magyar nyelvből, matematikából, idegen nyelvből és történelemből.
- Teszt, feladatlap nyílt- és zártvégű válaszokkal.
- Írásbeli feleletek a napi elméleti tananyagból (valamennyi tantárgyban).
- Szódolgozat, szómagyarázat idegen nyelvből.
- Nyelvtani tesztek idegen nyelvből: lehetnek egyetlen témájúak, érettségi-, illetve nyelvvizsga típusúak.
- Magyarról idegen nyelvre, idegen nyelvről magyarra fordítás.
- Tollbamondás, helyesírási feladatlap magyar és idegen nyelvből.
- Kisebb tananyagrészekből feladatlapmegoldás matematika, fizika, kémia, informatika tantárgyakból.
- Számítógépes feladatmegoldás elsősorban informatika tantárgyból.
- Esszédolgozat magyar irodalomból, idegen nyelvből, történelemből.
- Otthon elkészítendő házi dolgozatok irodalom, idegen nyelv, személyiség-lélektan, szociálpszichológia, feladatsorok kidolgozása matematikából, fizikából. Ez a számonkérési forma inkább a magasabb évfolyamokra, az érettségit megelőző időszakra jellemző.
- Témazáró dolgozatok minden tantárgyból, amelyek komplex módon ötvözhetik a teszt, az esszé, a feladatmegoldás jelleget. Témazáró dolgozatot egy-egy nagyobb tananyagrészt, témakör befejezése után íratunk.
- 11. évfolyamon tudásszint felmérést íratunk idegen nyelvből.
- 12. évfolyamon próbaérettségit íratunk magyarból, matematikából, történelemből és idegen nyelvből.

Az írásbeli számonkérés értékelése

Az otthoni és iskolai dolgozatokat két munkahéten belül értékelünk, hogy a diákokat megerősítsük tudásukban, tanulhassanak hibáikból, s az értékelés iránymutató legyen a további tanulmányokhoz. Ha a dolgozatot a tanár három munkahéten túl javítja ki, a tanuló dönthet arról, hogy kéri-e az érdemjegy beírását a naplóba. A 9. évfolyamos tanulók év eleji tudásszint felmérő dolgozatait osztályozzuk, de ezt az érdemjegyet nem számítjuk be a félévi osztályzatba. A 12. évfolyamos tanulók próbaérettségi dolgozatait osztályozzuk és ez beszámításra kerül az év végi osztályzatok megállapításakor. Az írásbeli számonkérés érdemjegyei egyenértékűek, de a témazáró dolgozatok érdemjegyeit nagyobb súllyal vesszük figyelembe – munkaközösségek külön megállapodása szerint – és a naplóba piros színű tintával írjuk be. A tanuló egy tanítási napon legfeljebb két témazáró dolgozatot írhat, melyet egy héttel korábban közölni kell.